

॥ बृहदम्बार्थशतकम् ॥

.. bRihadambAryAshatakam ..

sanskritdocuments.org

August 2, 2016

.. bRihadambAryAshatakam ..

॥ बृहदम्बार्थशतकम् ॥

Document Information

Text title : bRihadambAryAshatakam

File name : brihadamba100.itx

Category : shataka

Location : doc_devii

Language : Sanskrit

Subject : hinduism/religion a hymn on the presiding Goddess bRihadambA at the rock-cut temple of shrI gOkarNEshvarar in tiru-gOkarNam (pudukkOTTai).

Transliterated by : Sridhar Seshagiri seshagir at engineering.sdsu.edu

Proofread by : Sridhar Seshagiri seshagir at engineering.sdsu.edu

Latest update : September 3, 2002

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

Site access : <http://sanskritdocuments.org>

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of any website or individuals or for commercial purpose without permission.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

August 2, 2016

sanskritdocuments.org

॥ बृहदम्बार्थाशतकम् ॥

श्रीगोकर्णनिकेता श्रीविद्यादिव्यशुक्तिका मुक्ता ।
श्रीकण्ठनित्यमिलिता श्रीचकेशी पुरोऽस्तु मे माता ॥ १ ॥
कल्याणं कलयेन्नः कल्यानस्मान् करोतु शतमब्दान् ।
कल्यातङ्गमपास्येत् कल्याणी नः सदैव बृहदम्बा ॥ २ ॥
तदुणादुणप्रकाशं तदुणा वकुलेन भासुरनिवेशम् ।
गुदुणा स्तनेन नमितं गुदुणा सद्येन वस्तुः न कथितम् ॥ ३ ॥
वकुलद्रुमूलसदनां वनजसहाध्यायिपरिलसद्गदनाम् ।
वल्गुस्मितेक्षयरदनां वन्दे दृक्तर्जिताम्बुजखण्डनाम् ॥ ४ ॥
ऐका द्विलोकसुभदा त्र्यक्षर्याभ्यापिता यतुःपीठा ।
पञ्चाभ्नायशिरःस्था बृहदम्ब त्वं षडध्वजनयित्री ॥ ५ ॥
नासाभासा यम्पकशोभाक्षोभावहास्तु बृहदम्बा ।
पारावारात्मजया सेव्या देव्या गिरां य भव्याय ॥ ६ ॥
कम्बुलसत्कंधरया कैश्यविनिर्धूतनीलकंधरया ।
पाल्ये शोणाधरया पावितवकुलद्रुमूलसङ्करया ॥ ७ ॥
पीनस्तनावनम्रे पादनताम्बोजवासिनीकम्रे ।
वाणीष्ठितसरसाम्रे वायो वल्गन्तु धाम्नि मे ताम्रे ॥ ८ ॥
वकुलवनीवासिन्या विद्रुमसख्यययेलवासिन्या ।
ह्रद्राज्जवासिन्या हृदयं शंभोर्हृतं सुवासिन्या ॥ ९ ॥
वन्दे श्रीबृहदम्बां वल्गुगतापास्तराजकादम्बाम् ।
आश्रितजनावलम्बामासेवे कैश्यधूतलोलम्बाम् ॥ १० ॥
केसरसरभासुरया केवलदासीभवत्सुरासुरया ।
कलिता वाणी सुरया कयापि मे भक्तिनम्रभूसुरया ॥ ११ ॥
शिरसा धृतसोमायाः श्रीगोकर्णैकदिव्यधामायाः ।
पदनम्राणामायाः पापविधात्र्यः कदापि नोमायाः ॥ १२ ॥
आनन्दसारसीमामानज्जोत्कर्षपोषकापाङ्गाम् ।
आनन्तुं बृहदम्बामानन्त्यं मूर्ध्नि वाञ्छामि ॥ १३ ॥
वकुलाटवीनिविष्टां वन्दे कसंरक्षणात्यभिनिविष्टाम् ।
निरवधिकदुणाविष्टां नित्यं सेवेमहीष्टशिपिविष्टाम् ॥ १४ ॥

अभिधायितहल्लेभामतीतविद्वत्सुकविज्नोल्लेभाम् ।
 पदपद्मनमल्लेभां पश्यामः शाश्वतीं तटिल्लेभाम् ॥ १५ ॥
 कुरुणामृतवर्षिष्याः सेवकसर्वापराधमर्षिष्याः ।
 वकुलविपिनहर्षिष्या वश्याः स्मः शंभुयित्तकर्षिष्याः ॥ १६ ॥
 कुरुणाञ्जरसरसाक्षीमरुणाधरशोभिसुन्दरसुहासाम् ।
 तरुनार्धघटितदेहं वरुणालयजेडितां शिवां वृष्टुमः ॥ १७ ॥
 धन्याः के नु मदन्या वलयेऽवन्या यतो वकुलवन्याः ।
 मूले मोक्षवदान्या मान्या कन्या गिरोर्हितमान्या मे ॥ १८ ॥
 केचित् त्वां कुलमूले साक्षात्कुर्वन्त्यहं वकुलमूले ।
 अर्धेश्वरां कतिपये मातः सर्वेश्वरामहं कलये ॥ १९ ॥
 वाञ्छितसिद्ध्यै भविता लाञ्छितयिकुरा यकोरवृत्तिकृता ।
 काङ्क्षितयरणा सङ्घिः कां क्षिप्रं नातनोति संसिद्धिम् ॥ २० ॥
 अरुणिमसारसमष्टिः संसृतिङ्गपोत्तरणयष्टिः ।
 कलितामृतौघवृष्टिर्बृहदम्बा भातु मे कृपादृष्टिः ॥ २१ ॥
 सामजसमानगमना सामसमाजोपगानतुष्टमनाः ।
 समजानुपेतयरणा समरसतापन्नपन्नगाभरणा ॥ २२ ॥
 विश्वपतिवश्यहृदया नश्वरविश्वासपञ्चनाशास्या ।
 अश्वमुभस्तवशस्या निःश्वसितानुश्रवास्ति बृहदम्बा ॥ २३ ॥
 लघु तव यरणं शरणं तरणं मृत्योर्भजामि बृहदम्ब ।
 यावत् तरसा जरसा परसादङ्गानि न कृतानि ॥ २४ ॥
 प्रभवति यत्र न गौर्वा नोर्मीणां संकथा न वा जडता ।
 कोऽपि वकुलालवाले जयति यिरानन्दसागरोऽपार ॥ २५ ॥
 स्थावरराजतनूजा भावरसस्त्रीतवैभरी जननी ।
 पीवरवक्षोजनता धीवरदौहित्रसूक्तिपरिचिन्त्या ॥ २६ ॥
 सर्वानन्दनिवासा शकशतानन्दमुष्यसुरसेव्या ।
 धृतनन्दसूनुदेहा भूमनिजानन्दमेदुरा जयति ॥ २७ ॥
 अपहृत्य यित्तशल्यं भक्तिमतामातनोषि कैवल्यम् ।
 बृहदम्ब को न्वकल्यं देवान्तरं त्वया पाल्यम् ॥ २८ ॥
 भवनीकृतगोकर्णं भास्वन्मणिकुण्डलस्फुरत्कर्णम् ।
 ध्यायामि शोणवर्णं धाम परं भक्तमानसाभ्यर्णम् ॥ २९ ॥

કલિતા લલિતા કલિતાપહરા દહરાન્તરવિચિન્ત્યા ।
વકુલે મુકુલેડયકુલે સદયાભ્યુદયા કિમન્યદેવૈર્મે ॥ ૩૦ ॥
વારાણસીનિષેવાં વારાશ્યવગાહનાનિ ય ન તન્યાઃ ।
વારાન્ બહૂનથાઙ્ઘ્રોર્વારા પૂયસ્વ વકુલમૂલેશ્યાઃ ॥ ૩૧ ॥
શ્રેયશ્ચ યા વિધત્તે શ્રીબૃહદમ્બાપદામ્બુરુહચિન્તા ।
કલિકલુષણિ વિભિન્તે મદમપિ કાર્તાન્તમાહન્તા ॥ ૩૨ ॥
નીવી નવાન્યવચસાં સા વીણા વાણ્યભિપણાર્યા ।
ભાવી ભવાર્તિહરણી દેવી દયતાં સદૈવ બૃહદમ્બા ॥ ૩૩ ॥
માતા સારસનેત્રા માન્યા વારાશિકન્યકાનેત્રા ।
મૃગયકવર્તિપત્રા મનસિ મમ સ્તાત્ સ્તનોલ્લસત્પત્રા ॥ ૩૪ ॥
વેલતિગાનુકમ્પા વકુલવનામ્ભોદમઞ્જુતરશમ્પા ।
ભવતપ્તામૃતઝમ્પા ભવતુ હૃદિસ્થા કૃતદ્વિષત્કમ્પા ॥ ૩૫ ॥
પદ્યાયામાદ યાયામાદ્યાયામમ્બ તાવકજનાનામ્ ।
વિદ્યાં તે નિરવદ્યાં વિદ્યાં ગોકર્ણરાજિ દયયા તે ॥ ૩૬ ॥
તરણિં તમશ્છટાનામરણિં જ્ઞાનાનલસ્ય કલયામિ ।
તરણિં ભવામ્બુરાશેઃ સરણિં વેદ્યાગમસ્ય બૃહદમ્બામ્ ॥ ૩૭ ॥
વક્ષોજભારનમિતા લક્ષોત્તરવેદગીઃ પ્રમિતા ।
ઇક્ષોર્મધુરોક્તિમિતા ન ક્ષોભ્યા ત્વં દયાધુની સ્તિમિતા ॥ ૩૮ ॥
હૃદયં પુરાણવચસાં સદયં દીનાવને પરં તેજઃ ।
મદયન્નઘરં શંભોસ્તદયં યાતો જનઃ શરણમ્ ॥ ૩૯ ॥
માઙ્ગણતીરકુટીરા મેદુરવક્ષોજલિપ્તપાટીરા ।
પતિધૃતચન્દ્રાણીરા ધ્યેયામ્બા મુક્તિદાનશૌણીરા ॥ ૪૦ ॥
આપન્નરક્ષણાર્થે યાપં પુણ્દ્રેક્ષુમાદધાના સા ।
રોપં ય પૌષ્પમમ્બા પાપં પ્રોત્સારયેન્મમાશેષમ્ ॥ ૪૧ ॥
દક્ષા નિરર્ગલા સા દાતું સ્વર્ગં ત્રિવર્ગમપવર્ગમ્ ।
બૃહદમ્બા મહદન્તર્વાસા ભાસારુણા જયતિ ॥ ૪૨ ॥
વારિદસોદરચિકુરાં વદનપરાભૂતવિસ્કુરન્મુકુરામ્ ।
સુન્દરહાસાઙ્કરાં સેવેડમ્બાં વાઙ્ગિતામૃતાસારામ્ ॥ ૪૩ ॥
બિન્દુત્રયાત્મકતયા કલયન્તિ ત્વામપારકરુણાબ્ધિમ્ ।
યે બૃહદમ્બ ભવાબ્ધિવિદુષાં તેષાં કતિ પૃષન્તિ ॥ ૪૪ ॥

नीवारशुकशाता नीहारांशु खटाशीता ।
बालादित्यशताभा मूलाधारात् समुद्यता भासि ॥ ४५ ॥
विश्वप्रथानिदानं वेदशिरःस्कूर्जदपदानम् ।
बृहदम्बिकाभिधानं बहुशः सेवेय मङ्गलविधानम् ॥ ४६ ॥
आलोलनीलवेणी झालोत्सङ्गानुषङ्गिदिव्यमणी ।
कालोन्मिषत्कुवलयच्छायादायादलोचनद्वितया ॥ ४७ ॥
मणिताटङ्कसमुद्यद्भृष्टिगणनीराजितकपोलम् ।
नासाग्रलम्बिमुक्ताभासा संपृक्तमन्दहासरुचिः ॥ ४८ ॥
अरुणाधरजितभिम्बा वक्त्रपराभूतशीतकरभिम्बा ।
पीनोन्नतस्तनभरा पाशसृष्टीष्विक्षुयापकरा ॥ ४९ ॥
शिक्षितमञ्जीरलसन्मञ्जुलयरणाञ्जनमसुरलोका ।
बृहदम्बा मम हृदये निवसतु वात्सल्यशीतलालोका ॥ ५० ॥
भानव्या या नव्या मानव्याघातभीतया दीप्त्या ।
आतन्वीत सुतन्वी सा तन्वीड्या श्रियं तवाम्भ तनूः ॥ ५१ ॥
छात्तविश्वशिल्पां पञ्चब्रह्मप्रकल्पितसुतल्पाम् ।
वन्दीकृतादिजल्पां वन्दे देवीं दयोदयानल्पाम् ॥ ५२ ॥
केचिन्मदालसाक्षं कालोन्मीलत्कुवालजयदक्षम् ।
गात्रं तवापरोक्षं कुर्युर्बृहदम्भ दृष्टतविपक्षम् ॥ ५३ ॥
शयधृतयारुविपञ्ची श्रोणीभिम्भावलम्बिमणिकाञ्ची ।
गोकर्णेश्यधवञ्ची दृष्टा येत् को न भक्तिरोमाञ्ची ॥ ५४ ॥
कालं प्रयाप्य मेऽलं भारैर्दुःस्थैरयारुकुचभारैः ।
क्षामैरशुकश्यामैरन्यैर्देवैरधृतनतदैन्यैः ॥ ५५ ॥
सोमार्धसल्ललामा सा मामव्यात् सुवकुलवनदामा ।
कामारिदिव्यरामा परमा संविद् धनश्यामा ॥ ५६ ॥
कोमलवाकुलमूला स्तोमलसत्कुन्तलाधिगोकर्णम् ।
यामलवर्ष्यां कापि श्यामलवर्ष्यां विभाति गुरुमूर्तिः ॥ ५७ ॥
प्रवहत्कुरुणापाङ्गं प्रत्यगाम्बोदमेयकश्यामम् ।
विश्वाधिकान्तरङ्गं वकुलवने भाति पालितपाङ्गम् ॥ ५८ ॥
शिमिपिञ्चं तापिञ्चं सभयं धम्मिल्लशोभया स्वभया ।
आदधती दधतीन्हुं माङ्गणरोधोऽङ्गणे जयत्यम्बा ॥ ५९ ॥

वामकुचयुग्मिवीणामर्धोन्मीलन्मनोजङ्कणाम् ।
विश्रावणप्रवीणां वकुलाटव्यां नमामि रममाणाम् ॥ ५० ॥
अंसानुषङ्गियूली संसारापारवारिघेराली ।
शं सा ददातु काली कंसारीड्या सदात्तवकुलाली ॥ ५१ ॥
वीणावाटिनि शर्मास्वाटिनि कर्माद्रिभेटिनि स्यान्मे ।
विश्वाकारिणि यन्द्रालंकारिणि बोधकारिणि प्रेम ॥ ५२ ॥
अरुणांशुकामुपासे निगमं शुकरूपिणं दधतीम् ।
ददतीमाशुकवित्त्वं स्वांशुकदर्थीकृतातसीं जननीम् ॥ ५३ ॥
सञ्जन्कृतवद्विदस्यं सारसपरिहाससादरनिजस्थम् ।
गान्धर्वस्य रहस्यं छिद्यन् कुर्यान्मदाशास्यम् ॥ ५४ ॥
दूर्वाश्यामलकाये दूर्वासोमुष्यमौनिगणसेव्ये ।
अर्वास्यवर्षितगुणे कुर्वाशापूर्तिमद्य बृहदम्ब ॥ ५५ ॥
लीलालोला वकुलाटव्यामव्यायुक्ताभिरामकरा ।
वीणाक्काणाभिरता माता भूताधिपस्य दयिता नः ॥ ५६ ॥
दुरितेभ्यो न कृतेभ्यो नापि कृतान्ताद्द्विलेमि दुर्दान्तात् ।
दृष्टा दयासमष्टिर्वकुलवने श्यामलाकृतिर्येन ॥ ५७ ॥
धन्योऽहं धन्योऽहं वंशद्वितयी मदीक्षिता धन्या ।
परिपणामाभ्यानां श्यामलमालोकि वकुलमूले यत् ॥ ५८ ॥
वित्ताटिभिर्नराणां मत्तानां दुर्लभा विना भक्तिम् ।
तत्तादृशानुभावा सत्ता कायिद् विभाति गोकर्णे ॥ ५९ ॥
परिहृतसर्वविकल्पा परिधृतशीतांशुकोरकाकल्पा ।
बालाटिवाकरकल्पा बृहदम्बा पातु सत्यसंकल्पा ॥ ६० ॥
यम्पकनीपरसालाः सन्त्येवान्ये रसास्थले सालाः ।
वकुले तु मेऽस्ति भक्तिर्यस्मिन् दृष्टे स्मृता भवत्यम्बा ॥ ६१ ॥
भ्रमरीविभ्रमकबरीं भ्रममणैवैव पञ्चकृत्यकरीम् ।
संवित्सुभामृतञ्जरीं संसेवेऽम्बां भवाम्बुराशितरीम् ॥ ६२ ॥
कुमुदेशपाकयूऽं कलितसुरोद्यानमालिकापीडम् ।
अञ्चितवकुलाकीऽं किञ्चिद्दुपासे दयानिवहनीडम् ॥ ६३ ॥
सरले सरले विरले तरले हृन्नेत्रकुचसीम्नि ।
वस्तुनि मेऽस्तु निवास्तुनि कुरुणायाश्चित्तवृत्तिरपतन्त्रा ॥ ६४ ॥

कं गणयेऽन्यमुपास्यं मङ्गलाकारतीरकौतुकिनः ।
 अङ्गणवाकुलसुमनोरिङ्गणसौरभ्यनिर्भराद्भ्राम्नः ॥ ७५ ॥
 वेशन्तनुद्यनाभी वासन्तस्फारपुष्पशुभवेणी ।
 सीमन्तभासिवुसृणा सा हन्त प्रेक्षिताद्यं बृहदम्बा ॥ ७६ ॥
 श्रुतिलासिकालिरङ्गायितस्वमहिमाक्षिनिर्जितकुरङ्गा ।
 प्रोद्यत्कृपातरङ्गा पायादम्बा मृगेश्वरतुरङ्गा ॥ ७७ ॥
 निबिडघनस्तनकुम्भा निजवेणीन्यस्तशीतकरडिम्बा ।
 निवसितवरकौसुम्बा निवसतु यित्ते जगद्धितारम्बा ॥ ७८ ॥
 गम्भीरनाभिकुहरां कुम्भीन्द्रस्पर्धिमुग्धसंचाराम् ।
 तां भीमस्य न भामां कुम्भीपाकेऽध्वो भजन्त्यज्ञाः ॥ ७९ ॥
 वाह्यापि नो पुराण्या तत्त्वविपण्या यद्गुच्यतागण्या ।
 सा वार्ष्यास्तु शरण्या कस्य धरण्यामुमाभिलवरेण्या ॥ ८० ॥
 गोकर्णेशयसेव्यां गोकर्णेशप्रियां प्रणमन् ।
 गोकर्णे वस तूष्णीं गोकर्णे भ्रामकांस्तु जप मन्त्रान् ॥ ८१ ॥
 क्षुद्रार्थदानशीला न द्रागाराघिताः प्रसीदन्ति ।
 निद्रालसास्त्वदन्ये तद्राज्ञि त्वां भजे वकुलवन्याः ॥ ८२ ॥
 आगमकोटिनिरुक्तामाब्रह्मस्तम्बरक्षणासक्ताम् ।
 आर्यामनादिमुक्तामालोके केसराटवीसक्ताम् ॥ ८३ ॥
 सेवे किंचन दिव्यं भावे तेजः समस्तसंसेव्यम् ।
 धीवेदिमेत्य हृद्यं संवेद्याभ्यं दहेन्ममाभव्यम् ॥ ८४ ॥
 वाणी याम्बुघिकन्या सा वृषुते तं बलादिवानन्या ।
 किंचित् त्वया जनन्या कटाक्षितो यः क्रियत्यथ स्यन्या ॥ ८५ ॥
 शक्तः कोऽपि यदीयां लङ्घितुमाज्ञां न लोकेषु ।
 यस्याज्ञां बृहदम्बा साध्यास्ते कस्ततो ह्यधिकः ॥ ८६ ॥
 अष्टापदादि सर्वं लोष्टाभिन्नं सदाभिपश्यन्तः ।
 अष्टात्मनः प्रणयिनीं शिष्टाः पश्यन्त्यनन्यतया ॥ ८७ ॥
 दाहं भवानलोत्थं व्याहन्तुं वाकुलाटवीं देवीम् ।
 सोऽहं भजामि भक्त्या याहंताऽपिनीति गुरुणोक्ता ॥ ८८ ॥
 कुलदैवतं मदीयं कुलकुण्डाभ्यन्तरैकवास्तव्यम् ।
 कुलपर्वतेशभाग्यं कुलायमीक्षेऽनुपाधिकुरुणायाः ॥ ८९ ॥

अञ्जाविष्णुमुपेय्या लञ्जाशेषार्तिरात्मभक्तानाम् ।
लुञ्जालका मदीये लञ्जा यित्ते यकास्तु बृहदम्बा ॥ ९० ॥
अव्याजभूतकटुणा अव्यापाङ्गप्रकल्पितत्राणा ।
अव्याद्विलिप्तधुसृणा स्तव्या श्रुत्या सदाप्तगोकर्णा ॥ ९१ ॥
अम्भोजतुल्यनयनामङ्गलंकारिणीं त्रिनेत्रस्य ।
अङ्गीकृतादिमरसाम्भ्यां गोकर्णनायिकां सेवे ॥ ९२ ॥
भार्याभनादियूनोऽहार्याधीशान्ववायमणिभूषाम् ।
आर्यामुपाध्वमनिशं कार्याकार्यावमर्शनिष्पाताः ॥ ९३ ॥
वरटे सुरटेशिकवाङ्निकरासुकरानुवर्णने धाम्नि ।
करवै मुरवैरिमुपैः शिरसा सुरसार्थकैर्नते येतः ॥ ९४ ॥
मङ्गलकासारञ्जरीसमीरधारामनोहरोदारे ।
मिलदलिलोलन्मुकुले वकुलवने लालसीति सकलेशी ॥ ९५ ॥
पश्यल्ललाटदारान् परिपूर्णानन्दसंविदाकारान् ।
कठिनघनस्तनभारान् कलये गोकर्णपावनागारान् ॥ ९६ ॥
गोकर्णेशमहिष्या व्याकर्तुं को गुणान् भवेटीशः ।
स्वीकर्तुं हृदि वा तान् श्रीकर्कास्यं तमेकमपहाय ॥ ९७ ॥
तुष्टा श्रीबृहदम्बा कष्टानुन्मूलयेत् कृपादृष्ट्या ।
छष्टानि य प्रदद्यान्मृष्टां प्रतिभां परत्र य श्रेयः ॥ ९८ ॥
वन्दे विश्वविधात्रीं वन्दे विद्यायिमुक्तिफलदात्रीम् ।
वन्दे वकुलवनेशीं वन्दे गोकर्णवल्लभसुकेशीम् ॥ ९९ ॥
जयति स्फारदयार्द्रा गोकर्णाधीशवल्लभा जयति ।
जयति प्रसादसुमुभी श्रीरघुनाथेन्द्रपूजिता जयति ॥ १०० ॥
आभ्यां सकृद् यदीयामाभ्यायाशेषवाञ्छितं लभते ।
तस्याः स्तुतिप्रियायाः यः स्यात् स्तोत्रं पठन् स पूर्णार्थः ॥ १०१ ॥
॥ छति श्रीबृहदम्बाशतकं संपूर्णम् ॥

.. bRihadambAryAshatakam ..
was typeset on August 2, 2016

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

